

Duyuru Tarihi : 07.09.2007
Duyuru No : DUYURU/2007-134
Yayımlandığı Yer : DÜNYA GAZETESİ /07.09.2007

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir
mehmet.mac@bdodenet.com.tr

TECİL FAİZLERİNİN VERGİ MATRAHINDAN İNDİRİLMESİNE İZİN VERİLMELİDİR

Bilindiği üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklılarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesi uyarınca, amme borcunun vadesinde ödenmesi, haciz tatbiki veya hacizli malların paraya çevrilmesi, amme borçlusunun çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile tecil talebinde bulunulmuş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, yetkili makamlarca söz konusu amme borcu, TECİL FAİZİ uygulanmak suretiyle ertelenebilmekte yahut taksitlere bağlanabilmektedir.

Görüldüğü gibi tecil işlemi, zor durumda bulunduğu Devletçe görülen ve kabul edilen amme borçlusuna yine Devletin vade tanınması yani bir anlamda kredi vermesi ve bu kredilendirme nedeniyle faiz alması işlemidir.

Başka bir anlatımla, aynı Kanununun 51 inci maddesindeki gecikme zammından ve VUK nun 112 nci maddesindeki gecikme faizinden tamamen farklıdır. Çünkü gecikme zammı ve gecikme faizi, Devletin koyduğu kurallara muhalefetin sonucu olarak doğmakta olup cezai karakter taşımaktadır.

Halbuki tecil işleminde Devletin rızası ve mutabakatı vardır ve bu mutabakat uyarınca tanıdığı kredi için faiz almaktadır. Dolayısıyla tecil faizinde cezai vasıf hiç bulunmadığı gibi, işlem tam anlamıyla bir finansman olayıdır ve TECİL FAİZİ FİNANSMAN GİDERİ NİTELİĞİ TAŞIMAKTADIR.

Tecil faizleri finansman gideri niteliği taşımakla beraber, uygulamada kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmaktadır.

“Tecil faizleri kanunen kabul edilmeyen giderdir.” şeklinde açık bir hüküm yoktur. KVK nun 11/d ve GVK nun 90 inci maddelerinde, “..... Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve FAİZLER.....” kanunen kabul edilmeyen gider olarak zikredilmiş olup, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunda tecil faizi dışında bir faizden bahsedilmediği için “FAİZLER” kelimesi “TECİL FAİZLERİ” şeklinde algılanmakta ve uygulama bu yönde teşekkül etmiş bulunmaktadır. Söz konusu mevcut yasal hükümler karşısında tecil faizlerinin kanunen kabul edilmeyen gider olmadığını söylemek mümkün değildir.

Ancak, yukarıda ifade ettiğimiz gibi tecil faizlerinin cezai nitelik taşımaması ve finansman gideri vasfını taşıması nedeniyle bu faizlerin, diğer piyasa faizleri gibi gider yazılması yönünde yasal düzenleme yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

Amme borçlularının zor durum nedeniyle tecil talebinde bulunmaları sonucu yapılan taksitlendirmeler dışında, yine yasa gereği olarak otomatik tecil faizi tatbik edilen haller de vardır. Kanunlarımızda bunun iki örneğini görmekteyiz :

- Katma Değer Vergisi Kanununun 11/c maddesi uyarınca, ihraç kayıtlı olarak teslim olunan malların mücbir sebep nedeniyle ihraç edilememesi halinde, verginin normal vade tarihi ile vergi dairesine ödendiği tarih arasında geçen süre için tecil faizi uygulanacağı hükme bağlanmıştır. (Bu durumdaki KDV, tecili yasa ile peşinen kabul edilmiş bir vergidir)

- VUK'nun 112/5 nci maddesinde, ihtirazi kayıtla beyan edilip ödendikten sonra yargı kararına göre iade edilip yine yargı kararı uyarınca tahsili gereken vergilere, iade tarihinden yargı kararının vergi dairesine tebliği tarihine kadar geçen süre için, tecil faizi oranında gecikme faizi hesaplanması öngörülmektedir.

Bu iki madde uyarınca hesaplanan tecil faizlerinin, mükellefin tecil ve taksitlendirme talebine istinaden alınan tecil faizinden farkı yoktur. Bu itibarla ve yukarıda açıkladığımız nedenlerle söz konusu iki tecil faizinin de gider yazılmasına izin verilmesi isabetli olacaktır. (Her ne kadar VUK'nun 112/5 nci maddesine göre alınacak faiz gecikme faizi olarak isimlendirilmiş ise de, mükelleflerin yargı yoluna başvurmak şeklindeki en doğal yasal haklarını kullanma çerçevesinde ortaya çıkan ve suç karakteri taşımayan bir durumdan doğduğu için, bu faizin de cezai mahiyette olmadığı açıktır. Esasen gecikme faizleri ikmalen veya re'sen tarh olunan vergiler bakımından geçerli olup ihtirazi kayda konu bir vergi için böyle bir tabirin kullanılması, teknik açıdan isabetsizdir.)

Tecil faizleri öteden beri kredi faizlerinin üzerinde tutulmuştur.

Halen geçerli tecil faizi oranı, 438 no.lu Tahsilat Genel Tebliği uyarınca 28.4.2006'dan bu yana aylık % 2'dir. (Yıllık % 24'dür.)

Bu oran güncel banka faizi oranlarına göre yüksektir ve yeterince caydırıcıdır.

Mükellef bankadan kredi alıp faizlerini gider kaydederek vergi borçlarını ödemek yerine tecil talebinde bulunuyorsa, tam bir çaresizlik içinde demektir. Böylesine çaresiz ve desteğe muhtaç bir mükellefe, hem rızaen ve fahiş oranda faiz alarak kredi tanımak ve hem de bu faizin gider yazılmasını engellemek insafsızlıktır.

Zarar beyan ettiği için tecil faizinin kanunen kabul edilmeyen gider olmasından etkilenmeyen bir mükellefe nazaran, kar beyan ettiği için tecil faizini matrahtan düşmeyen mükellef, aynı miktardaki kredilendirme ve aynı miktardaki faiz karşısında farklı şekilde etkilenerek adaletsizliğe uğramaktadır. Başka bir anlatımla **tecil faizinin vergi matrahından indirilemeyişi vergi ödeyen mükellefi vurmaktadır.**

SONUÇ OLARAK, tecil faizlerinin kanunen kabul edilmeyen gider olmaktan çıkarılması ve diğer finansman giderleri gibi işlem görebilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasında isabet bulunduğu görüşünderiz. Bir çok yazar da bu görüşümüze katılmaktadır.

Tecil hükümleri ve işlemleri hakkında detaylı bilgi için Sayın Doç.Dr. Seyfi YILDIZ'ın "**KAMU ALACAĞININ TAHSİLİNDE TECİL UYGULAMASI ve UYUŞMAZLIK HALİ**" başlıklı yazısına bakınız. (www.resulkurt.com)